# ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ SIEGBERT ALBER

της 18ης Απριλίου 2002 [1]

## I — Εισαγωγή

1. Με την παρούσα προσφυγή λόγω παραβάσεως η Επιτροπή προσάπτει στην Ελληνική Δημοκρατία ότι παρέλειψε να θεσπίσει εμπροθέσμως τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για τη μεταφορά στο ελληνικό δίκαιο της οδηγίας 97/11/ΕΚ του Συμβουλίου, της 3ης Μαρτίου 1997, περί τροποποιήσεως της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ [2] για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον [3] (στο εξής: οδηγία 97/11). Στηρίζει αυτή την αιτίαση κυρίως στο γεγονός ότι η Ελληνική Δημοκρατία δεν της κοινοποίησε, μέχρι την παρέλευση της σχετικής προθεσμίας, κανένα μέτρο μεταφοράς των κοινοτικών διατάξεων στο εσωτερικό δίκαιο.

## II — Νομικό πλαίσιο

2. Στην προκειμένη περίπτωση και σε αυτό το σημείο δεν είναι αναγκαίο να παρατεθεί το κείμενο των σχετικών διατάξεων, διότι η Επιτροπή βάλλει στην ουσία κατά της παραλείψεως μεταφοράς της οδηγίας γενικώς μόνο. Κατά το μέτρο που το περιεχόμενο των διατάξεων είναι κρίσιμο, θα παρατεθεί στο πλαίσιο των ισχυρισμών των διαδίκων και της νομικής εκτιμήσεως.

## III — Η πριν από την άσκηση της προσφυγής διαδικασία και τα αιτήματα των διαδίκων

3. Δεδομένου ότι στις 14 Μαρτίου 1999, κατά τη λήξη της προθεσμίας για τη μεταφορά, η Ελλάδα δεν είχε ακόμη πληροφορήσει την Επιτροπή περί των ληφθέντων για τη μεταφορά της οδηγίας μέτρων, η τελευταία κάλεσε την Ελληνική Δημοκρατία, με την από 5 Αυγούστου 1999 προειδοποιητική επιστολή, να της γνωστοποιήσει εντός προθεσμίας δύο μηνών πώς πραγματοποίησε τη μεταφορά της οδηγίας. Οι ελληνικές αρχές δεν απάντησαν σ' αυτή την προειδοποιητική επιστολή.

4. Κατόπιν αυτού, η Επιτροπή απηύθυνε στις 26 Ιανουαρίου 2000 αιτιολογημένη γνώμη στην Ελληνική Δημοκρατία, με την οποία επαναλάμβανε τις παρατηρήσεις που περιλαμβάνονταν στην προειδοποιητική

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γερμανική.

2 — ΕΕ L 175, σ. 40.

3 — ΕΕ L 73, σ. 5.

επιστολή και καλούσε την Ελλάδα να υποβάλει τις παρατηρήσεις της εντός προθεσμίας δύο μηνών. Οι ελληνικές αρχές δεν απάντησαν ούτε σε αυτό το έγγραφο.

5. Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή άσκησε στις 11 Οκτωβρίου 2000 την υπό κρίση προσφυγή λόγω παραβάσεως και ζητεί από το Δικαστήριο:

— να αναγνωρίσει ότι η Ελληνική Δημοκρατία, παραλείποντας να θεσπίσει εμπροθέσμως και, επικουρικώς, να κοινοποιήσει στην Επιτροπή τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για την πλήρη μεταφορά στο ελληνικό δίκαιο της οδηγίας 97/11/ΕΚ του Συμβουλίου, της 3ης Μαρτίου 1997, περί τροποποιήσεως της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη,

— να καταδικάσει την Ελληνική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.

6. Η Ελληνική Δημοκρατία ζητεί από το Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή,

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

## IV — Ισχυρισμοί των διαδίκων

1. *Επιτροπή*

7. Η Επιτροπή συνάγει από το γεγονός ότι η Ελλάδα δεν της έχει κοινοποιήσει μέτρα για τη μεταφορά της οδηγίας στο ελληνικό δίκαιο ότι το εν λόγω κράτος δεν έχει μεταφέρει εμπροθέσμως την οδηγία στο εσωτερικό του δίκαιο.

8. Λόγω των πολυάριθμων τροποποιήσεων που επέφερε η οδηγία 97/11 και τις οποίες απαριθμεί μία προς μία στο υπόμνημα απαντήσεως, η Επιτροπή πρεσβεύει την άποψη ότι οι εθνικές νομοθετικές ρυθμίσεις που θεσπίστηκαν για τη μεταφορά της οδηγίας 85/337 δεν αρκούν προς εκπλήρωση της υποχρεώσεως μεταφοράς της οδηγίας 97/11. Προς στήριξη της απόψεώς της επικαλέστηκε, κατά την προφορική διαδικασία, ανακοινωθέν Τύπου της Ελληνίδας Υπουργού Περιβάλλοντος της 31ης Ιανουαρίου 2002, με το οποίο ανακοινώνεται η επικείμενη έκδοση νόμου για τη μεταφορά της οδηγίας 97/11 στο εθνικό δίκαιο.

9. Επιπλέον, η Επιτροπή ισχυρίστηκε κατά την προφορική διαδικασία και σχετικά με τη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο του τροποποιημένου άρθρου 5, παράγραφος 3 — η διάταξη αφορά τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο κύριος του έργου — ότι οι

ελληνικές αρχές επιβάλλουν στον αιτούντα άδεια για ένα έργο μόνον τη συμπλήρωση ενός ερωτηματολογίου. Βάσει των πληροφοριών που παρέχει ο αιτών χορηγείται κατόπιν άδεια για το έργο, εφόσον δεν έχουν προβληθεί εντός 20ημέρου σχετικές ενστάσεις. Τα στοιχεία του ερωτηματολογίου δεν ανταποκρίνονται όμως στις ελάχιστες προϋποθέσεις του άρθρου 5, παράγραφος 3. Συνολικώς διαπιστώνεται ότι με αυτή τη διαδικασία δεν εκπληρώνεται η υποχρέωση εκτιμήσεως των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του έργου.

2. *Ελληνική Δημοκρατία*

10. Η Ελληνική Δημοκρατία προβάλλει προς υπεράσπισή της την άποψη ότι η οδηγία 85/337, όπως ίσχυε προηγουμένως, έχει μεταφερθεί στο εσωτερικό δίκαιο κατά τρόπο μαξιμαλιστικό, οπότε οι τροποποιήσεις που επέφερε η οδηγία 97/11 περιέχονται ήδη στο ελληνικό δίκαιο. Συναφώς προβάλλει, σχετικά με τις κατ' ιδίαν διατάξεις, την ακόλουθη αιτιολογία.

11. Σύμφωνα με το νέο άρθρο 2, παράγραφος 1, όλα τα έργα τα οποία ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον χρειάζονται άδεια. Τούτο εξασφαλίζεται ήδη από τον ελληνικό νόμο 1650/86 για την προστασία του περιβάλλοντος, σύμφωνα με τον οποίο όλα τα έργα υπόκεινται σε προηγούμενη έγκριση.

12. Το νέο άρθρο 2, παράγραφος 2α, παρέχει στα κράτη μέλη την ευχέρεια να προβλέψουν ενιαία διαδικασία για την εκπλήρωση των επιταγών των οδηγιών 97/11 και 96/61/ΕΚ [4]. Τούτο πάντως δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τη μη ορθή μεταφορά της οδηγίας 97/11.

13. Σύμφωνα με το νέο άρθρο 2, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να τηρούν τις διατάξεις του άρθρου 7 όταν σκοπεύουν να εξαιρέσουν ένα έργο από τις διατάξεις αυτής της οδηγίας. (Το άρθρο 7 αφορά την ενημέρωση ενός άλλου κράτους μέλους, όταν ένα έργο έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον του.) Η Ελλάδα δεν έχει, ωστόσο, κοινά χερσαία σύνορα με άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, επομένως το άρθρο 7 δεν έχει εφαρμογή γι' αυτήν. Όσον αφορά την Ιταλία, το μοναδικό κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ενώσεως με το οποίο η Ελλάδα έχει κοινά θαλάσσια σύνορα, δεν έχει υπάρξει μέχρι τούδε περίπτωση που να απαιτεί την εφαρμογή του άρθρου 7 της οδηγίας. Ως εκ τούτου, δεν υφίσταται ανάγκη για τη μεταφορά στο ελληνικό δίκαιο του άρθρου 2, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, και του άρθρου 7.

14. Το νέο άρθρο 3 ορίζει ότι κατά την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων πρέπει στο εξής να λαμβάνεται υπόψη η

4 — Οδηγία του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 1996, σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης (ΕΕ L 257, σ. 26).

αλληλεπίδραση μεταξύ όλων των παραγόντων που μνημονεύονται στο άρθρο αυτό. (Πρόκειται, εκτός από τον άνθρωπο, τη χλωρίδα και την πανίδα, για το έδαφος, τα ύδατα, τον αέρα κ.λπ.) Στο πλαίσιο του ελληνικού νόμου 1650/86, ως «περιβάλλον» νοείται το σύνολο των παραγόντων οι οποίοι, μέσω της αλληλεπιδράσεώς τους, επηρεάζουν την οικολογική ισορροπία, την ποιότητα ζωής, την ανθρώπινη υγεία, την ιστορική και πολιτιστική παράδοση και τις αισθητικές αξίες. Ως εκ τούτου, οι επιταγές του νέου άρθρου 3 της οδηγίας είναι ενσωματωμένες στο ελληνικό δίκαιο.

15. Οι τροποποιήσεις που επέφερε το νέο άρθρο 4 (όσον αφορά την εκτίμηση των επιπτώσεων) είναι και αυτές ήδη ενσωματωμένες στο εσωτερικό δίκαιο. Ειδικότερα, κατά την εκτίμηση των κατ' ιδίαν περιπτώσεων και τον καθορισμό των κατωτάτων ορίων λαμβάνονται ήδη υπόψη όλα τα κριτήρια που απαριθμούνται στο νέο παράρτημα ΙΙΙ.

16. Σύμφωνα με το νέο άρθρο 5, η αρμόδια αρχή οφείλει να γνωμοδοτεί σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο κύριος του έργου στο πλαίσιο της διαδικασίας χορηγήσεως άδειας, αν η γνωμοδότηση αυτή ζητηθεί από τον τελευταίο ή από τα κράτη μέλη. Τούτες οι τροποποιήσεις έχουν ήδη μεταφερθεί στο ελληνικό δίκαιο με την κοινή υπουργική απόφαση 69269/5387/90 καθώς και με τις εγκυκλίους 17/94 και 9/96.

17. Όσον αφορά την αιτίαση ότι τα στοιχεία που προκύπτουν από το ερωτηματολόγιο δεν αρκούν για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η Ελληνική Κυβέρνηση προέβαλε κατά την προφορική διαδικασία ότι το ερωτηματολόγιο αφορά την προεπιλογή του χώρου, η οποία γίνεται στο προκαταρκτικό στάδιο της εκτιμήσεως των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Το ερωτηματολόγιο δεν αντικαθιστά, επομένως, την υποχρεωτική εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Σε περίπτωση που προκύπτουν ζητήματα κατά την εξέταση των στοιχείων του ερωτηματολογίου, επιτάσσεται η διεξαγωγή μελέτης. Το ερωτηματολόγιο αφορά μόνον την προέγκριση της χωροθετήσεως.

18. Οι τροποποιήσεις που περιέχονται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, όσον αφορά τη συμμετοχή των αρμοδίων αρχών έχουν ήδη μεταφερθεί στο εσωτερικό δίκαιο με την κοινή υπουργική απόφαση 69269/5387/90.

19. Οι επιταγές του άρθρου 6, παράγραφος 2, όσον αφορά τη συμμετοχή των πολιτών, επίσης πληρούνται ήδη. Η κοινή υπουργική απόφαση 75308/5512/90 προβλέπει ότι τα νομαρχιακά συμβούλια, τα οποία είναι υπεύθυνα για τη δημοσίευση, υποχρεούνται να καλέσουν εντός 15 ημερών το κοινό να προβάλει ενδεχόμενες ενστάσεις για το έργο. Μεταξύ της δημοσιεύσεως και της διατυπώσεως γνώμης μπορούν να μεσολαβούν το πολύ 30 ημέρες. Στην πράξη, ωστόσο, η διαδικασία διαρκεί κατά μέσο 2,6 μήνες. Ως εκ τούτου, το κοινό διαθέτει «εύλογο χρονικό διάστημα» για να διατυπώσει γνώμη υπό την έννοια του άρθρου 6, παρά-

γραφος 2. Επιπλέον, οι ελληνικές αρχές επεξεργάζονται επί του παρόντος νομοσχέδιο, το οποίο προβλέπει, μεταξύ άλλων, μακρότερες προθεσμίες για τη δυνατότητα συμμετοχής των πολιτών.

20. Οι τροποποιήσεις που επέφερε το νέο άρθρο 8 έχουν επίσης μεταφερθεί ήδη στο ελληνικό δίκαιο. (Το άρθρο αφορά τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων και τις πληροφορίες που έχουν συγκεντρωθεί.)

21. Το νέο άρθρο 9 ρυθμίζει την ενημέρωση του κοινού για τη χορήγηση της άδειας ή την απόρριψη της αιτήσεως χορηγήσεως. Οι αρμόδιες ελληνικές αρχές διαβιβάζουν κατά κανόνα τις πληροφορίες αυτές στα νομαρχιακά συμβούλια. Το ελληνικό δίκαιο πληροί, ως εκ τούτου, τις προϋποθέσεις της οδηγίας 97/11.

22. Οι τροποποιήσεις του άρθρου 10 αφορούν μόνον ζητήματα τύπου ή διατυπώσεως του άρθρου. (Το άρθρο ρυθμίζει την τήρηση του εμπορικού και βιομηχανικού απορρήτου, συμπεριλαμβανομένης της πνευματικής ιδιοκτησίας.)

23. Σύμφωνα με το νέο άρθρο 11, παράγραφος 2, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να ενημερώνουν την Επιτροπή για τα τυχόν κριτήρια ή τα κατώτατα όρια που έχουν καθοριστεί σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 2. Αυτή η τροποποίηση λαμβάνεται υπόψη στο πλαίσιο της σχεδιαζομένης «τυπικής μεταφοράς» της οδηγίας 97/11.

24. Το άρθρο 13 της οδηγίας 85/337 διαγράφηκε, διότι είναι αυτονόητο ότι τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν αυστηρότερους από τους προβλεπόμενους στην οδηγία κανόνες όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής και τη διαδικασία εκτιμήσεως των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

25. Το ελληνικό δίκαιο πληροί επίσης τις προϋποθέσεις που προβλέπουν τα τροποποιημένα παραρτήματα της οδηγίας. Ιδίως τα κριτήρια που τίθενται στο παράρτημα ΙΙΙ έχουν ήδη ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου. Η Ελληνική Κυβέρνηση παραπέμπει, συναφώς, στο άρθρο 4 της κοινής υπουργικής αποφάσεως 69269/5387/90 και στις εγκυκλίους 17/94 και 9/96. (Το παράρτημα ΙΙΙ απαριθμεί τα κριτήρια επιλογής, όπως π.χ. τα χαρακτηριστικά, τη χωροθέτηση και τις επιπτώσεις των έργων.)

26. Εξάλλου, κατά την Ελληνική Κυβέρνηση πάντα, η προαναγγελία ενός νέου νόμου ουδόλως σημαίνει ότι το ισχύον νομικό καθεστώς δεν συνιστά ήδη μεταφορά της οδηγίας 97/11 στο ελληνικό δίκαιο.

## V — Εκτίμηση

### 1. *Το συμβατό με το κοινοτικό δίκαιο χωρίς καμία πράξη μεταφοράς*

27. Η Ελληνική Κυβέρνηση αμφισβητεί την ύπαρξη παραβάσεως προβάλλοντας κυρίως ότι το θεσπισθέν για τη μεταφορά της οδηγίας 85/337 ελληνικό δίκαιο πληροί τις επιταγές της οδηγίας 97/11, χωρίς να είναι αναγκαία η λήψη περαιτέρω μέτρων για τη μεταφορά της τελευταίας.

28. Σύμφωνα με τη νομολογία, αυτή η ένσταση δεν πρέπει να απορριφθεί άνευ ετέρου. Συγκεκριμένα, το Δικαστήριο έχει αναγνωρίσει ότι υφίστανται περιπτώσεις στις οποίες η μεταφορά μιας οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο δεν απαιτεί την παρέμβαση του νομοθέτη σε κάθε κράτος μέλος. Πάντως, ακόμη και όταν συμβαίνει τούτο, απαιτείται το οικείο εθνικό δίκαιο να εξασφαλίζει πραγματικά την πλήρη εφαρμογή της οδηγίας από τις εθνικές αρχές, η νομική κατάσταση που προκύπτει από το δίκαιο αυτό να είναι αρκούντως σαφής και καθορισμένη και οι δικαιούχοι να είναι σε θέση να λαμβάνουν γνώση όλων των δικαιωμάτων τους και ενδεχομένως να τα επικαλούνται ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων [5]. Ως εκ τούτου, πρέπει να εξεταστεί σε σχέση με κάθε μία από τις διατάξεις της οδηγίας 97/11 αν το ελληνικό δίκαιο πληροί όντως τις επιταγές του κοινοτικού δικαίου.

5 — Απόφαση της 23ης Μαΐου 1985, 29/84, Επιτροπή κατά Γερμανίας (Συλλογή 1985, σ. 1661, σκέψη 23)· απόφαση της 23ης Μαρτίου 1995, C-365/93, Επιτροπή κατά Ελλάδος (Συλλογή 1995, σ. I-499, σκέψη 9).

### 2. *Επί της μεταφοράς στο ελληνικό δίκαιο των τροποποιημένων άρθρων 2, παράγραφος 1, 3, 4, 6, παράγραφος 1, 8 και 10 και των παραρτημάτων*

29. Η Ελληνική Κυβέρνηση αντιτάσσει κυρίως ότι έχει μεταφέρει την οδηγία 97/11 στο εσωτερικό δίκαιο με την κατά μαξιμαλιστικό τρόπο μεταφορά της οδηγίας 85/337, ιδίως όσον αφορά τις τροποποιήσεις του άρθρου 2, παράγραφος 1, και του άρθρου 4 (επιλογή των χρηζόντων αδείας έργων), του άρθρου 3 (έκταση της εκτιμήσεως των περιβαλλοντικών επιπτώσεων), του άρθρου 6, παράγραφος 1 (γνωμοδοτούσες αρχές), του άρθρου 8 (λήψη υπόψη των αποτελεσμάτων των διαβουλεύσεων και των συγκεντρωθεισών πληροφοριών), του άρθρου 10 (προστασία δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας), τη νέα διατύπωση των παραρτημάτων I και II (απαρίθμηση των σχετικών έργων) καθώς και την προσθήκη ενός νέου παραρτήματος III (κριτήρια επιλογής των έργων). Η Ελληνική Κυβέρνηση παραπέμπει, συναφώς, στον νόμο 1650/86 καθώς και στις κοινές υπουργικές αποφάσεις 69269/5387/90 και 75308/5512/90. Η Επιτροπή δεν εξετάζει κατά πόσον αυτές οι διατάξεις πληρούν τις επιταγές των διατάξεων της οδηγίας 85/337, όπως έχουν τροποποιηθεί με την οδηγία 97/11. Απλώς επισημαίνει μόνον τις διαφορές μεταξύ των δύο οδηγιών.

30. Κατά πάγια νομολογία, η Επιτροπή βαρύνεται, στο πλαίσιο της διαδικασίας λόγω παραβάσεως κράτους μέλους, με την απόδειξη της υπάρξεως της παραβάσεως και την

προσκόμιση στο Δικαστήριο των στοιχείων που είναι αναγκαία προκειμένου αυτό να διαπιστώσει αν συντρέχει η παράβαση αυτή [6]. Συναφώς δεν μπορεί να βασίζεται απλώς σε τεκμήρια, αλλά πρέπει να στηρίζεται σε συγκεκριμένα γεγονότα προς απόδειξη των ισχυρισμών της [7].

31. Η Επιτροπή δεν επέτυχε να το αποδείξει, όσον αφορά τις επίμαχες διατάξεις της οδηγίας. Προς απόδειξη των ισχυρισμών της περιορίστηκε να απαριθμήσει όλες τις διατάξεις που τροποποιήθηκαν σε σχέση με την οδηγία 85/337, καθώς επίσης να συναγάγει από τη μη κοινοποίηση μέτρων για τη μεταφορά της οδηγίας το συμπέρασμα ότι οι διατάξεις αυτές δεν έχουν μεταφερθεί στο ελληνικό δίκαιο. Τούτο δεν αρκεί ως απόδειξη στην προκειμένη περίπτωση, διότι η Ελλάδα αμφισβήτησε βασίμως, για κάθε μία από αυτές τις διατάξεις, την παράβαση της υποχρεώσεώς της μεταφοράς. Επομένως, η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη να εξετάσει τους ισχυρισμούς της Ελλάδας και να εκθέσει γιατί οι προαναφερθείσες εθνικές διατάξεις του νόμου 1650/86 και των κοινών υπουργικών αποφάσεων 69269/5387/90 και 75308/5512/90, τις οποίες η Ελληνική Κυβέρνηση της είχε κοινοποιήσει ήδη τον Νοέμβριο του 1990, όπως προκύπτει από την από 9 Αυγούστου 2000 αιτιολογημένη γνώμη της Επιτροπής στο πλαίσιο της διαδικασίας λόγω παραβάσεως 1991/2036, η οποία αποτελεί το παράρτημα 1 του υπομνήματος απαντήσεως, δεν πληρούν τις επιταγές του κοινοτικού δικαίου.

32. Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να αποδειχθεί ότι η Ελλάδα παρέβη την υποχρέωσή της μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο του άρθρου 2, παράγραφος 1, των άρθρων 3, 4, 6, παράγραφος 1, των άρθρων 8 και 10, των τροποποιημένων παραρτημάτων I και II, καθώς και του νέου παραρτήματος III.

*3. Επί της μεταφοράς στο ελληνικό δίκαιο του τροποποιημένου άρθρου 2, παράγραφος 2α (διοικητική διαδικασία)*

33. Η Ελλάδα αμφισβητεί ότι υφίσταται υποχρέωση μεταφοράς του άρθρου 2, παράγραφος 2α. Πράγματι, η διάταξη αυτή ορίζει απλώς τα εξής: «Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν ενιαία διαδικασία για την εκπλήρωση των απαιτήσεων [της οδηγίας 97/11] και της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 1996, για την ολοκληρωμένη πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης.» Επομένως, η διάταξη δεν θεσπίζει καμία σχετική υποχρέωση.

34. Η Επιτροπή αναγνώρισε επίσης, κατά την προφορική διαδικασία, ότι αυτή η διάταξη δεν θεσπίζει υποχρέωση των κρατών μελών για τη θέσπιση κοινής διοικητικής διαδικασίας. Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να διαπιστωθεί σχετική παράβαση της Συνθήκης.

6 — Αποφάσεις της 23ης Οκτωβρίου 1997, C-159/94, Επιτροπή κατά Γαλλίας (Συλλογή 1997, σ. I-5815, σκέψη 102)· της 25ης Νοεμβρίου 1999, C-96/98, Επιτροπή κατά Γαλλίας (Συλλογή 1999, σ. I-8531, σκέψη 36)· της 5ης Οκτωβρίου 2000, C-337/98, Επιτροπή κατά Γαλλίας (Συλλογή 2000, σ. I-8396, σκέψη 45).

7 — Αποφάσεις της 20ής Μαρτίου 1990, C-62/89, Επιτροπή κατά Γαλλίας (Συλλογή 1990, σ. I-925, σκέψη 37)· της 31ης Ιανουαρίου 1991, C-244/89, Επιτροπή κατά Γαλλίας (Συλλογή 1991, σ. I-163, σκέψη 35).

*4. Επί της μεταφοράς στο ελληνικό δίκαιο του τροποποιημένου άρθρου 2, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, και του τροποποιημένου άρθρου 7 (συμμετοχή άλλων κρατών μελών)*

35. Το άρθρο 2, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 85/337, όπως έχει τροποποιηθεί με την οδηγία 97/11, ορίζει: «Με την επιφύλαξη του άρθρου 7, τα κράτη μέλη μπορούν σε εξαιρετικές περιπτώσεις να εξαιρούν, εν όλω ή εν μέρει, ένα ειδικό έργο από την παρούσα οδηγία.» Σύμφωνα με το άρθρο 7, ένα κράτος μέλος υποχρεούται να καλέσει ένα άλλο κράτος μέλος να μετάσχει στη διαδικασία εκτιμήσεως των περιβαλλοντικών επιπτώσεων «όταν [...] γνωρίζει ότι ένα έργο ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον άλλου κράτους μέλους ή όταν το ζητήσει ένα κράτος μέλος που ενδέχεται να θιγεί σοβαρά».

36. Η Ελλάδα αμύνεται κατά της αιτιάσεως περί παραβάσεως της Συνθήκης προβάλλοντας ότι τα εν λόγω άρθρα δεν έχουν εφαρμογή στην Ελλάδα. Η Ελλάδα δεν έχει κοινά χερσαία σύνορα με άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Κοινά θαλάσσια σύνορα υφίστανται μόνο με την Ιταλία. Μέχρι τούδε όμως δεν έχει ανακύψει μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας καμία απολύτως περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 7 της οδηγίας.

37. Σχετικά με αυτούς τους ισχυρισμούς πρέπει να γίνει κατ' αρχάς παραπομπή στην πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, κατά την οποία η ανυπαρξία εντός συγκεκριμένου κράτους μέλους δραστηριότητας στην οποία αναφέρεται δεδομένη οδηγία δεν μπορεί καταρχήν να απαλλάξει το οικείο κράτος από την υποχρέωσή του περί μεταφοράς της οδηγίας. Με τη μεταφορά αυτή σκοπείται η δημιουργία ενιαίου νομικού καθεστώτος σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ενώσεως[8].

38. Εξαίρεση από αυτή την αρχή υφίσταται μόνο στην περίπτωση που η μεταφορά της οδηγίας είναι άνευ αντικειμένου για γεωγραφικούς λόγους[9]. Τούτο φαίνεται να επικαλείται η Ελληνική Κυβέρνηση. Εν προκειμένω φαίνεται ωστόσο ότι αποκλείεται να υφίσταται τέτοια εξαιρετική περίπτωση. Το γράμμα του άρθρου 7 δεν ανάγει σε κριτήριο την ύπαρξη κοινών συνόρων, αλλά το ενδεχόμενο επιπτώσεων ενός έργου επί άλλου κράτους μέλους. Η γεωγραφική εγγύτητα άλλων κρατών μελών μπορεί εν προκειμένω να έχει όντως σημασία. Η διάταξη ωστόσο δεν θέτει την προϋπόθεση της υπάρξεως κοινών (χερσαίων) συνόρων με άλλα κράτη μέλη. Τούτο οφείλεται στο γεγονός ότι οι επιπτώσεις της ρυπάνσεως του περιβάλλοντος μπορούν να εκτείνονται σε μεγάλες αποστάσεις. Η ένσταση της Ελληνικής Κυβερνήσεως δεν αποδεικνύει συνεπώς ότι στην Ελλάδα δεν υφίστανται έργα υπό την έννοια των άρθρων 2, παράγραφος 3, και 7.

8 — Αποφάσεις της 16ης Νοεμβρίου 2000, C-214/98, Επιτροπή κατά Ελλάδος (Συλλογή 2000, σ. I-9601, σκέψη 22)· της 13ης Δεκεμβρίου 2001, C-372/00, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Συλλογή 2001, σ. I-10303, σκέψεις 11 και 12).

9 — Απόφαση της 7ης Ιουλίου 1987, 420/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας (Συλλογή 1987, σ. 2983, σκέψη 5)· προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 8 απόφαση Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (σκέψη 13).

39. Ως εκ τούτου, το επιχείρημα ότι μέχρι σήμερα δεν έχει ανακύψει περίπτωση εφαρμογής της διατάξεως σε σχέση με την Ιταλία ουδόλως μεταβάλλει αυτή την εκτίμηση. Η πλησιέστερη απόσταση μεταξύ των ελληνικών και των ιταλικών ακτών είναι περίπου 140 χιλιόμετρα. Επομένως, αναλόγως της φοράς του ανέμου και των θαλάσσιων ρευμάτων, ενδέχεται να υφίστανται περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την Ελλάδα στην Ιταλία μέσω του αέρα και των υδάτων και σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον της τελευταίας.

40. Επομένως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Ελλάδα παρέβη την υποχρέωσή της μεταφοράς στο ελληνικό δίκαιο του άρθρου 7, καθώς και του άρθρου 2, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 85/337, όπως έχουν τροποποιηθεί με την οδηγία 97/11.

5. *Επί της μεταφοράς στο ελληνικό δίκαιο του τροποποιημένου άρθρου 5 (πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο αιτών την άδεια)*

41. Κατά την προφορική διαδικασία, η Επιτροπή προέβαλε ότι τα στοιχεία που περιέχονται στα ερωτηματολόγια που υποχρεούνται να συμπληρώνουν οι κύριοι των έργων δεν πληρούν τις επιταγές του άρθρου 5 και ότι άλλωστε οι αρχές χορηγούν την άδεια άνευ ετέρου, όταν δεν προβάλλονται ενστάσεις. Η Ελληνική Κυβέρνηση τόνισε, αντιθέτως, ότι το ερωτηματολόγιο έχει σημασία μόνο στο πλαίσιο της προεγκρίσεως της χωροθετήσεως. Δεν αντικαθιστά την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, αλλά είναι μόνον η πρώτη φάση της εκτιμήσεως των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, που είναι υποχρεωτική για όλα τα έργα.

42. Όπως προεκτέθηκε, το βάρος αποδείξεως της παραβάσεως φέρει η Επιτροπή. Αφού το σημείο αυτό δεν εξετάστηκε κατά την έγγραφη διαδικασία και αφού η Επιτροπή δεν αποδυνάμωσε τους ισχυρισμούς της Ελλάδας όσον αφορά τη σημασία του ερωτηματολογίου ως απλώς πρώτου σταδίου της γενικότερης διαδικασίας εκτιμήσεως των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, δεν μπορεί να διαπιστωθεί η ύπαρξη παραβάσεως όσον αφορά τη μεταφορά του τροποποιημένου άρθρου 5.

6. *Επί της μεταφοράς στο ελληνικό δίκαιο του τροποποιημένου άρθρου 6, παράγραφος 2 (συμμετοχή του κοινού) και του τροποποιημένου άρθρου 9 (γνωστοποίηση των αποφάσεων περί χορηγήσεως άδειας)*

43. Όσον αφορά τη μεταφορά του άρθρου 6, παράγραφος 2, και του άρθρου 9, η Ελληνική Κυβέρνηση δεν παραπέμπει στους υφιστάμενους νόμους αλλά στην υφιστάμενη διοικητική πρακτική.

α) Επί της μεταφοράς στο ελληνικό δίκαιο του τροποποιημένου άρθρου 6, παράγραφος 2

44. Σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 2, «τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν κάθε αίτηση άδειας και κάθε πληροφορία που συλλέγεται σύμφωνα με το άρθρο 5 να διατίθενται στο κοινό σε εύλογο χρονικό διάστημα, προκειμένου το ενδιαφερόμενο κοινό να έχει την ευκαιρία να διατυπώσει γνώμη πριν από τη χορήγηση της άδειας». Η Ελλάδα ισχυρίζεται ότι το ισχύον ελληνικό δίκαιο προβλέπει προθεσμία 15 έως 30 το πολύ ημερών για τη συμμετοχή του κοινού, ενώ η διαδικασία διαρκεί στην πράξη κατά μέσον όρο περίπου 2,6 μήνες [10]. Ως εκ τούτου, το κοινό διαθέτει εύλογο χρονικό διάστημα για να διατυπώσει γνώμη. Επιπλέον, προωθείται νομοσχέδιο για τη μεταφορά της οδηγίας 97/11, το οποίο προβλέπει μακρότερες προθεσμίες για τη συμμετοχή του κοινού.

45. Κατ' αρχάς πρέπει να διαπιστωθεί ότι τα κράτη μέλη υποχρεούνται, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, να εφαρμόζουν τις διατάξεις μιας οδηγίας που σκοπεί στη γένεση δικαιωμάτων για τους ιδιώτες μέσω κανόνων αδιαμφισβήτητης δεσμευτικότητας, με την απαιτούμενη ακρίβεια και σαφήνεια [11]. Μια απλή διοικητική πρακτική, που γνωστοποιείται κατά τρόπο ανεπαρκή στο κοινό, δεν έχει αποτελέσματα ή έχει έμμεσα μόνον αποτελέσματα έναντι τρίτων και μπορεί εξ ορισμού να τροποποιηθεί από τη διοίκηση ανά πάσα στιγμή, δεν μπορεί συνεπώς να θεωρηθεί έγκυρη εκπλήρωση της υποχρεώσεως μεταφοράς που υπέχουν τα κράτη μέλη [12]. Η παραπομπή στη διοικητική πρακτική, κατά την οποία η μέση διάρκεια της διαδικασίας ανέρχεται σε 2,6 μήνες, δεν αρκεί επομένως ως απόδειξη του ότι το άρθρο 6, παράγραφος 2, της οδηγίας έχει μεταφερθεί στο ελληνικό δίκαιο και ότι προβλέπεται εύλογη προθεσμία για την υποβολή ενστάσεων.

46. Η Επιτροπή συμπεραίνει από την προαναγγελθείσα τροποποίηση του νόμου και την επικείμενη παράταση της προθεσμίας για την υποβολή ενστάσεων από 15 σε 30 ημέρες ότι η Ελληνική Δημοκρατία ομολογεί ότι μέχρι τούδε δεν έχει θεσπίσει εύλογη προθεσμία. Συναφώς, επικαλείται κυρίως το από 8 Νοεμβρίου 1999 έγγραφο της Ελληνικής Κυβερνήσεως, με το οποίο η τελευταία είχε αντικρούσει την αιτίαση περί παραβάσεως της υποχρεώσεως μεταφοράς της αντίστοιχης ρυθμίσεως της οδηγίας 85/337.

47. Αντίθετα, φαίνεται αμφίβολο αν από αυτή την προαναγγελθείσα τροποποίηση του νόμου μπορεί πράγματι να συναχθεί ομολογία περί ελλιπούς μεταφοράς της οδηγίας. Η Ελληνική Κυβέρνηση αντικρούει τούτο σθεναρά. Βεβαίως, το γεγονός ότι θεσπίζεται παράταση της προθεσμίας για την υποβολή ενστάσεων μπορεί να είναι ένδειξη του ότι ο Έλληνας νομοθέτης κρίνει σκόπιμη μακρότερη προθεσμία για την υποβολή ενστάσεων. Τούτη η διαπίστωση δεν επιτρέπει όμως καθαυτή κανενός είδους συμπέρασμα ως προς το αν η υφιστάμενη προθεσμία για την υποβολή ενστάσεων είναι «εύλογη» υπό την έννοια της οδηγίας. Ως εκ τούτου, η προαναγγελθείσα παράταση της προθεσμίας δεν μπορεί να οδηγήσει άνευ ετέρου στο συμπέρασμα ότι η υφιστάμενη προθεσμία δεν είναι εύλογη.

10 — Στο υπόμνημα αντικρούσεως (σ. 4) γίνεται λόγος για διάστημα μεγαλύτερο των 3 μηνών.

11 — Αποφάσεις της 4ης Δεκεμβρίου 1997, C-207/96, Επιτροπή κατά Ιταλίας (Συλλογή 1997, σ. I-6869, σκέψη 26)· της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-354/99, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Συλλογή 2001, σ. I-7657, σκέψη 27).

12 — Απόφαση της 6ης Μαΐου 1980, 102/79, Επιτροπή κατά Βελγίου (Συλλογή τόμος 1980/II, σ. 99, σκέψη 11)· προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 11 απόφαση Επιτροπή κατά Ιταλίας (σκέψη 28).

48. Η Επιτροπή δεν στηρίζει σε κανένα στοιχείο τον ισχυρισμό της ότι η προθεσμία των 15 ημερών δεν είναι εύλογη. Δεν προβαίνει σε συγκρίσεις με άλλα κράτη μέλη ούτε συγκεκριμενοποιεί την αιτίασή της με παραδείγματα περιπτώσεων στις οποίες δεν μπόρεσαν να υποβληθούν ενστάσεις λόγω της σύντομης προθεσμίας ή απορρίφθηκαν οι ενστάσεις ως απαράδεκτες.

49. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η Επιτροπή δεν απέδειξε παράβαση του άρθρου 6, παράγραφος 2, της οδηγίας 85/337, όπως έχει τροποποιηθεί με την οδηγία 97/11.

β) Επί της μεταφοράς στο ελληνικό δίκαιο του τροποποιημένου άρθρου 9 (γνωστοποίηση των αποφάσεων περί χορηγήσεως άδειας)

50. Για τη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο του τροποποιημένου άρθρου 9, σύμφωνα με το οποίο οι αρμόδιες αρχές υποχρεούνται να γνωστοποιούν στο κοινό τις αποφάσεις τους περί χορηγήσεως ή αρνήσεως χορηγήσεως άδειας καθώς και τη σχετική αιτιολογία, η Ελληνική Κυβέρνηση παραπέμπει επίσης στη διοικητική πρακτική. Οι ελληνικές αρμόδιες αρχές διαβιβάζουν τακτικά τις σχετικές πληροφορίες στα αρμόδια νομαρχιακά συμβούλια. Όσον αφορά το άρθρο 9, παράγραφος 2, κατά το οποίο οι αρμόδιες αρχές πρέπει να ενημερώνουν «κάθε κράτος μέλος του οποίου έχει ζητηθεί η γνώμη σύμφωνα με το άρθρο 7», η Ελληνική Κυβέρνηση παραπέμπει στους ισχυρισμούς που ανέπτυξε σχετικά με την έλλειψη ενδεχομένου εφαρμογής του άρθρου 7 στην Ελλάδα.

51. Όπως προεκτέθηκε, η παραπομπή στην υφιστάμενη διοικητική πρακτική δεν αρκεί προς απόδειξη του ότι ένα κράτος μέλος έχει εκπληρώσει την υποχρέωσή του περί μεταφοράς. Ομοίως, δεν συνάγεται από τα ανωτέρω ότι η Ελλάδα δεν υπέχει υποχρέωση μεταφοράς του άρθρου 7. Επομένως, ενόψει των ισχυρισμών της Ελληνικής Κυβερνήσεως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η Ελλάδα δεν έχει εκπληρώσει την υποχρέωσή της μεταφοράς όσον αφορά το τροποποιημένο άρθρο 9.

7. *Επί της μεταφοράς στο ελληνικό δίκαιο του τροποποιημένου άρθρου 11, παράγραφος 2 (ενημέρωση για τα κριτήρια εξετάσεως στις κατ' ιδίαν περιπτώσεις)*

52. Σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 2, τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για τα τυχόν κριτήρια ή/και τα κατώτατα όρια που έχουν καθοριστεί για την εξέταση των διαφόρων σχεδίων, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 2. Η Ελλάδα ισχυρίζεται ότι αυτή η τροποποίηση της οδηγίας θα ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο του νομοσχεδίου που προωθείται για την πλήρη μεταφορά της οδηγίας 97/11. Ως εκ τούτου ομολογεί ότι το άρθρο 11, παράγραφος 2, δεν έχει ακόμη μεταφερθεί στο ελληνικό δίκαιο. Επομένως, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι υφίσταται επίσης παράβαση της Ελλάδας όσον αφορά το άρθρο 11, παράγραφος 2.

8. *Επί της αιτιάσεως περί παραλείψεως κοινοποιήσεως*

53. Η Επιτροπή ζητεί επικουρικώς να αναγνωριστεί ότι η Ελλάδα, παραλείποντας να κοινοποιήσει στην Επιτροπή ποια μέτρα θέσπισε για τη μεταφορά της οδηγίας 97/11 στην ελληνική νομοθεσία, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη.

54. Το Δικαστήριο έχει ήδη κρίνει επανειλημμένως ότι η παράλειψη κοινοποιήσεως, εφόσον έχει διαπιστωθεί η παράβαση συγκεκριμένων υποχρεώσεων που απορρέουν από την οδηγία, δεν λαμβάνεται πλέον υπόψη [13]. Δεδομένου ότι στην προκειμένη περίπτωση έχει διαπιστωθεί παράβαση όσον αφορά τα άρθρα 2, παράγραφος 3, 7, 9 και 11, παράγραφος 2, η παράλειψη κοινοποιήσεως δεν χρήζει πλέον εξετάσεως.

55. Αντιθέτως, όσον αφορά τις λοιπές διατάξεις, δεν αμφισβητείται ότι η Ελλάδα δεν κοινοποίησε στην Επιτροπή κανενός είδους μέτρα για τη μεταφορά της οδηγίας 97/11 στο ελληνικό δίκαιο. Η Ελλάδα δεν παρέπεμψε καν στην ανακοίνωση του 1990, με την οποία κοινοποίησε στην Επιτροπή τις πράξεις που είχε θεσπίσει για τη μεταφορά της οδηγίας 85/337. Επομένως, επιβάλλεται η διαπίστωση, όσον αφορά τα άρθρα 2, παράγραφοι 1 και 2α, 3, 4, 5, 6, παράγραφοι 1 και 2, 8, 10 και 13, καθώς και τα παραρτήματα I, II, III και IV, ότι η Ελλάδα, παραλείποντας, κατά παράβαση του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 97/11, να κοινοποιήσει αμελλητί στην Επιτροπή τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για τη μεταφορά της οδηγίας στην ελληνική νομοθεσία, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη.

## VI — Επί των δικαστικών εξόδων

56. Σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Σύμφωνα με την παράγραφο 3 αυτής της διατάξεως, το Δικαστήριο μπορεί ωστόσο να κατανείμει τα έξοδα ή να αποφασίσει ότι κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων ή εφόσον συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι.

57. Εν προκειμένω, η Επιτροπή δεν μπόρεσε βεβαίως να αποδείξει την παράλειψη μεταφοράς στο ελληνικό δίκαιο όλων των διατάξεων. Ως εκ τούτου, ηττήθηκε ως προς ορισμένους από τους ισχυρισμούς της. Η παράβαση της Συνθήκης μπορεί να θεωρηθεί αποδεδειγμένη μόνον κατά το μέρος το οποίο

13 — Αποφάσεις της 18ης Μαΐου 1994, C-303/93, Επιτροπή κατά Ιταλίας (Συλλογή 1994, σ. I-1901, σκέψεις 6 και 7)· της 28ης Σεπτεμβρίου 1994, C-65/94, Επιτροπή κατά Βελγίου (Συλλογή 1994, σ. I-4627, σκέψη 5)· προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 5 απόφαση Επιτροπή κατά Ελλάδος (σκέψεις 12 και 13).

αφορά η ομολογία της Ελληνικής Κυβερνήσεως. Ωστόσο, δεν φαίνεται εύλογο να κατανεμηθούν τα δικαστικά έξοδα. Η παρούσα διαδικασία είναι τελικά συνέπεια του ότι η Ελλάδα, κατά παράβαση του άρθρου 3 της οδηγίας 97/11, δεν κοινοποίησε στην Επιτροπή ποια μέτρα είχε θεσπίσει για τη μεταφορά της οδηγίας αυτής. Ως εκ τούτου, η Ελληνική Δημοκρατία πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το αίτημα της Επιτροπής.

## VII — Πρόταση

58. Με βάση τα προεκτεθέντα προτείνω στο Δικαστήριο να αποφανθεί ως εξής:

«1) Η Ελληνική Δημοκρατία, παραλείποντας να θεσπίσει εμπροθέσμως τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για την πλήρη μεταφορά στο ελληνικό δίκαιο των άρθρων 2, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, 7, 9 και 11, παράγραφος 2, της οδηγίας 97/11/ΕΚ του Συμβουλίου, της 3ης Μαρτίου 1997, περί τροποποιήσεως της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη.

2) Η Ελληνική Δημοκρατία, παραλείποντας να κοινοποιήσει εμπροθέσμως στην Επιτροπή τις διατάξεις που είχε θεσπίσει για την πλήρη μεταφορά στο ελληνικό δίκαιο των άρθρων 2, παράγραφοι 1 και 2α, 3, 4, 5, 6, παράγραφοι 1 και 2, 8, 10 και 13 και των παραρτημάτων I, II, III και IV της οδηγίας 97/11/ΕΚ του Συμβουλίου, της 3ης Μαρτίου 1997, περί τροποποιήσεως της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη.

3) Καταδικάζει την Ελληνική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.»